

TẦM QUAN TRỌNG CỦA ỨNG DỤNG TRÍ TUỆ NHÂN TẠO (AI) TRONG DẠY VÀ HỌC TIẾNG ANH

Nguyễn Thị Anh Thu

Khoa Sư phạm và Khoa học cơ bản, Trường Đại học Tiền Giang

Tóm tắt: Bài báo phân tích tầm quan trọng của việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI) trong giảng dạy và học tập tiếng Anh trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay. AI không chỉ cá nhân hóa lộ trình học, cải thiện kỹ năng phát âm và nghe hiểu, mà còn hỗ trợ giáo viên trong việc thiết kế bài giảng, đánh giá kết quả học tập và theo dõi tiến độ người học. Bên cạnh những lợi ích nổi bật, bài viết cũng chỉ ra các thách thức như sự phụ thuộc quá mức vào công nghệ, rào cản tiếp cận đối với người học mới, vấn đề bảo mật dữ liệu và nguy cơ thay thế vai trò giáo viên. Từ đó, bài báo nhấn mạnh rằng AI nên được xem là công cụ hỗ trợ hữu ích chứ không thay thế yếu tố con người trong giáo dục. Việc kết hợp hài hòa giữa công nghệ và phương pháp sư phạm truyền thống là điều kiện tiên quyết để nâng cao chất lượng dạy và học tiếng Anh trong kỷ nguyên số.

Từ khóa: trí tuệ nhân tạo (AI), dạy học tiếng Anh, giáo dục ngôn ngữ, công nghệ giáo dục, chuyển đổi số.

THE IMPORTANCE OF APPLYING ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI) IN ENGLISH TEACHING AND LEARNING

Nguyen Thi Anh Thu

Faculty of Education and Fundamental Sciences, Tien Giang University

Abstract: This article analyzes the importance of applying Artificial Intelligence (AI) in English teaching and learning within the current context of digital transformation. AI not only personalizes learning pathways, improves pronunciation and listening comprehension skills, but also supports teachers in designing lessons, assessing learning outcomes, and monitoring learners' progress. Alongside these prominent benefits, the article also points out challenges such as overreliance on technology, accessibility barriers for beginners, data security issues, and the risk of replacing teachers' roles. Accordingly, the article emphasizes that AI should be viewed as a useful support tool rather than a substitute for the human element in education. A harmonious combination of technology and traditional pedagogical methods is deemed essential to enhancing the quality of English teaching and learning in the digital era.

Keywords: artificial intelligence (AI), English teaching and learning, language education, educational technology, digital transformation.

Nhận bài: 20/06/2025

Phản biện: 10/07/2025

Duyệt đăng: 15/07/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong thời đại cách mạng công nghiệp 4.0, trí tuệ nhân tạo (AI) đang dần trở thành một phần không thể thiếu trong nhiều lĩnh vực của đời sống, trong đó có giáo dục. Việc học ngoại ngữ, đặc biệt là tiếng Anh – ngôn ngữ quốc tế phổ biến nhất hiện nay – đang có sự chuyển mình mạnh mẽ nhờ sự hỗ trợ của các công nghệ AI. AI không chỉ mang lại sự tiện lợi, cá nhân hóa và linh hoạt cho người học mà còn mở ra nhiều cơ hội đổi mới trong phương pháp giảng dạy. Bài viết này sẽ làm rõ tầm quan trọng của việc ứng dụng AI trong việc dạy và học tiếng Anh, từ góc độ người học, giáo viên đến toàn hệ thống giáo dục.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. AI thay đổi cách học tiếng Anh truyền thống

Trí tuệ nhân tạo (AI) đang từng bước thay đổi mô hình học tiếng Anh truyền thống vốn dựa trên phương pháp giảng dạy một chiều và giáo trình cố định. Trong khi phương pháp truyền thống thường mang tính đại trà, chưa đáp ứng được nhu cầu học

tập cá nhân hóa, thì AI cho phép thiết kế hành trình học tập riêng biệt cho từng người học dựa trên dữ liệu đầu vào và tiến độ học tập thực tế.

Các nền tảng học tiếng Anh tích hợp AI như Duolingo, ELSA Speak, Grammarly, hay LingQ sử dụng thuật toán học máy để theo dõi quá trình học, xác định điểm mạnh, điểm yếu, đồng thời đề xuất nội dung học tập phù hợp với trình độ và mục tiêu của người học. Việc cá nhân hóa này giúp nâng cao hiệu quả tiếp thu, tạo động lực học tập và giảm thiểu tình trạng chán nản khi phải theo học một chương trình giảng dạy cứng nhắc.

Hơn nữa, AI mang lại tính linh hoạt vượt trội cho việc học ngoại ngữ. Với sự phát triển của điện thoại thông minh, máy tính bảng và kết nối Internet, người học có thể dễ dàng truy cập các ứng dụng học tiếng Anh mọi lúc, mọi nơi. Trợ lý học tập ảo tích hợp AI – có thể là chatbot như ChatGPT hoặc trợ lý giọng nói như Google Assistant – không chỉ hỗ trợ giải đáp thắc mắc,

kiểm tra lỗi ngữ pháp, mà còn gợi ý cách diễn đạt tự nhiên và cải thiện kỹ năng viết, nói theo thời gian thực. Điều này đặc biệt hữu ích với người học bận rộn hoặc thiếu điều kiện tham gia các lớp học trực tiếp.

2.2 AI hỗ trợ giáo viên nâng cao chất lượng giảng dạy

Trí tuệ nhân tạo không chỉ hỗ trợ người học mà còn là một công cụ đắc lực giúp giáo viên nâng cao hiệu quả và chất lượng giảng dạy tiếng Anh. AI giúp giảm tải khối lượng công việc hành chính, tối ưu hóa thời gian chuẩn bị bài giảng và cá nhân hóa quá trình hỗ trợ người học – những yếu tố vốn là thách thức lớn trong giáo dục truyền thống.

Một trong những ứng dụng thiết thực nhất là tự động hóa quá trình đánh giá và phản hồi. Trước đây, việc chấm điểm bài viết hay bài nói đòi hỏi nhiều thời gian và thường mang tính chủ quan. Với các công cụ AI như Grammarly, Write & Improve (thuộc Cambridge English), hay Turnitin, giáo viên có thể dễ dàng đánh giá độ chính xác ngữ pháp, tính mạch lạc, phong cách diễn đạt, và khả năng phát triển ý tưởng trong bài viết của học viên. Hệ thống sẽ cung cấp phản hồi chi tiết, cá nhân hóa, giúp học viên nhận biết lỗi sai và có định hướng cải thiện cụ thể, đồng thời giúp giáo viên tiết kiệm thời gian và tập trung vào hoạt động chuyên môn chuyên sâu hơn.

AI còn hỗ trợ hiệu quả trong việc thiết kế bài giảng và xây dựng nội dung giảng dạy thông minh. Với khả năng xử lý ngôn ngữ tự nhiên và tìm kiếm dữ liệu nhanh chóng, các công cụ như ChatGPT hay Quillbot có thể giúp giáo viên xây dựng giáo án, tạo câu hỏi trắc nghiệm, bài tập tương tác, trò chơi ngôn ngữ hoặc bài kiểm tra đánh giá năng lực theo chủ đề, cấp độ và mục tiêu học tập cụ thể. Điều này không chỉ giúp nâng cao tính linh hoạt và sáng tạo trong giảng dạy, mà còn đảm bảo tính cập nhật, phù hợp với nhu cầu và trình độ thực tế của người học.

Ngoài ra, AI còn cung cấp dữ liệu phân tích học tập (learning analytics) có giá trị, hỗ trợ giáo viên theo dõi tiến trình học tập, mức độ hoàn thành nhiệm vụ và mức độ tiến bộ của từng học viên. Những thông tin này giúp giáo viên đưa ra điều chỉnh kịp thời về nội dung, phương pháp giảng

dạy hoặc hình thức kiểm tra đánh giá, từ đó nâng cao tính hiệu quả và chất lượng giáo dục toàn diện.

Tuy nhiên, để AI thực sự phát huy vai trò hỗ trợ, giáo viên cần được bồi dưỡng năng lực số, có khả năng lựa chọn, khai thác và tích hợp công nghệ phù hợp với bối cảnh sư phạm. Việc xem AI là công cụ hỗ trợ – chứ không phải là sự thay thế – sẽ giúp giáo viên phát huy tốt hơn vai trò định hướng, tạo động lực và kết nối cảm xúc trong quá trình dạy học.

2.3 AI cải thiện kỹ năng phát âm và nghe hiểu

Trong quá trình học tiếng Anh, phát âm và nghe hiểu là hai kỹ năng nền tảng nhưng cũng đầy thách thức, đặc biệt đối với người học không sống trong môi trường sử dụng tiếng Anh thường xuyên. Sự hỗ trợ của trí tuệ nhân tạo (AI) đã mang lại những thay đổi mang tính đột phá, giúp người học rút ngắn khoảng cách giữa việc học lý thuyết và thực hành ngôn ngữ trong môi trường giao tiếp thực tế.

Đối với kỹ năng phát âm, các ứng dụng tích hợp công nghệ AI như ELSA Speak, Google Speech Recognition, hoặc Speak English Fluently sử dụng công nghệ nhận diện giọng nói (speech recognition) và mô phỏng phát âm theo chuẩn quốc tế (IPA – International Phonetic Alphabet). Nhờ đó, người học có thể nhận được phản hồi tức thì, chi tiết đến từng âm vị, trọng âm, ngữ điệu và độ trôi chảy. AI không chỉ phát hiện lỗi phát âm mà còn hướng dẫn cách điều chỉnh vị trí lưỡi, khẩu hình miệng và hơi thở – điều mà giáo viên truyền thống khó có thể cung cấp ở mức độ cá nhân hóa cao như vậy.

Về kỹ năng nghe hiểu, AI góp phần tùy biến nội dung và tốc độ nghe, giúp người học tiếp cận ngôn ngữ ở nhiều mức độ khác nhau. Các nền tảng học tiếng Anh như YouGlish, TED-Ed with subtitles, hay các công cụ tích hợp AI trên YouTube cho phép người học điều chỉnh tốc độ bài nghe, hiển thị phụ đề đồng bộ, tra nghĩa từ vựng ngay lập tức, thậm chí đề xuất video luyện nghe theo chủ đề yêu thích (như tin tức, điện ảnh, khoa học,...). Sự cá nhân hóa này giúp người học duy trì hứng thú, nâng cao khả năng nhận diện âm thanh trong ngữ cảnh đa dạng và thực tế.

Một số hệ thống học ngôn ngữ còn có khả năng tạo tình huống giao tiếp ảo, cho phép người học

thực hành nghe – nói trong các tình huống giao tiếp mô phỏng như gọi điện thoại, phỏng vấn xin việc, hỏi đường, mua sắm, v.v. Sự tương tác liên tục với môi trường ngôn ngữ “giả lập nhưng thực tế” góp phần nâng cao khả năng phản xạ và ứng dụng ngôn ngữ trong thực tiễn.

2.4. AI và tương lai của việc học ngôn ngữ

Kết hợp AI với thực tế ảo (VR) hoặc thực tế tăng cường (AR) đang mở ra triển vọng mới cho việc học tiếng Anh trong môi trường giả lập như lớp học ảo, sân bay, nhà hàng, nơi làm việc,... giúp người học rèn luyện kỹ năng giao tiếp trong bối cảnh thực tế. Điều này đặc biệt hữu ích trong việc chuẩn bị cho kỳ thi IELTS Speaking hay phỏng vấn bằng tiếng Anh.

Nhiều tổ chức khảo thí quốc tế đang ứng dụng AI để đánh giá trình độ tiếng Anh tự động, thay thế hoặc hỗ trợ giám khảo con người. Điều này giúp giảm thiểu sai sót, rút ngắn thời gian chấm thi, đồng thời tăng độ tin cậy của kết quả. Ví dụ, phần thi “Writing” trong kỳ thi PTE Academic được chấm hoàn toàn bằng AI.

2.5. Những thách thức và lưu ý khi ứng dụng AI trong học tiếng Anh

Dù trí tuệ nhân tạo (AI) mở ra nhiều cơ hội đổi mới trong dạy và học tiếng Anh, việc ứng dụng công nghệ này vẫn đối mặt với một số thách thức đáng lưu tâm. Việc nhận diện và phân tích những thách thức này là điều cần thiết để đảm bảo AI được khai thác hiệu quả, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục ngôn ngữ mà không gây ra các hệ lụy tiêu cực.

Thứ nhất, sự phụ thuộc quá mức vào công nghệ: Một trong những nguy cơ lớn khi sử dụng AI trong giáo dục là làm cho người học trở nên thụ động và lệ thuộc vào các ứng dụng, phần mềm hỗ trợ. Khi quá trình học tập chủ yếu diễn ra thông qua các công cụ tự động, người học có xu hướng giảm khả năng tư duy phản biện, sáng tạo, và kỹ năng tương tác xã hội – những yếu tố quan trọng trong việc phát triển toàn diện năng lực ngôn ngữ. Thực tế cho thấy, một số người học chỉ sử dụng chatbot hoặc ứng dụng luyện nói mà không còn nhu cầu tham gia vào các hoạt động học nhóm, thảo luận trực tiếp hay giao tiếp thực tế, dẫn đến khả năng sử dụng ngôn ngữ trong bối cảnh thật bị hạn chế.

Thứ hai, rào cản ngôn ngữ và tiếp cận công nghệ: Nhiều công cụ AI, đặc biệt là các nền tảng được thiết kế bởi các công ty công nghệ quốc tế, thường sử dụng giao diện hoàn toàn bằng tiếng Anh. Điều này gây khó khăn cho người học mới bắt đầu – những người chưa đủ trình độ để hiểu các chỉ dẫn, nội dung hay phản hồi của hệ thống. Ngoài ra, sự chênh lệch về điều kiện tiếp cận công nghệ giữa các vùng miền, nhóm đối tượng cũng khiến việc ứng dụng AI không đồng đều, từ đó tạo nên khoảng cách trong cơ hội học tập và phát triển năng lực ngoại ngữ.

Thứ ba, vấn đề bảo mật dữ liệu và quyền riêng tư: Hầu hết các ứng dụng AI trong giáo dục yêu cầu người dùng cung cấp dữ liệu cá nhân, bao gồm thông tin tài khoản, lịch sử học tập, tiến độ học, thậm chí cả dữ liệu giọng nói hoặc video. Việc này tiềm ẩn nguy cơ bị khai thác trái phép hoặc sử dụng không minh bạch, đặc biệt khi người học chưa có đầy đủ kiến thức về bảo mật số. Trong bối cảnh các quy định pháp lý về dữ liệu cá nhân ở Việt Nam còn chưa hoàn thiện, việc lạm dụng dữ liệu học tập hoặc bị rò rỉ thông tin có thể ảnh hưởng nghiêm trọng đến quyền lợi người học.

Thứ tư, vai trò của giáo viên và yếu tố con người: Một số quan điểm cho rằng AI có thể thay thế vai trò của giáo viên trong việc cung cấp kiến thức và hướng dẫn học tập. Tuy nhiên, điều này là không hoàn toàn chính xác. Trí tuệ nhân tạo, dù thông minh đến đâu, vẫn thiếu đi yếu tố cảm xúc, khả năng linh hoạt trong xử lý tình huống sư phạm, và kỹ năng xây dựng động lực học tập – những khía cạnh vốn là thế mạnh của giáo viên. Nếu quá đề cao vai trò của AI mà xem nhẹ yếu tố con người, môi trường học tập có thể trở nên khô cứng, thiếu sự gắn kết và động lực cá nhân hóa.

Thứ năm, nguy cơ tiếp nhận thông tin sai lệch: Một số công cụ AI, đặc biệt là các hệ thống tự động sinh ngôn ngữ, có thể cung cấp thông tin không chính xác hoặc chưa được kiểm chứng. Nếu người học không có khả năng đánh giá và phản biện nội dung, việc tiếp nhận tri thức sai lệch sẽ ảnh hưởng tiêu cực đến quá trình học ngôn ngữ và phát triển tư duy.

Từ những phân tích trên, có thể thấy rằng AI không phải là giải pháp vạn năng, mà chỉ thực sự phát huy hiệu quả khi được sử dụng một cách

có định hướng, kết hợp hài hòa giữa công nghệ và phương pháp sư phạm truyền thống. Việc nâng cao nhận thức cho người học, hoàn thiện cơ chế pháp lý về dữ liệu, và tăng cường vai trò định hướng của giáo viên là những điều kiện cần thiết để AI trở thành trợ thủ hữu ích, chứ không phải là yếu tố gây lệch lạc trong quá trình dạy và học tiếng Anh.

III. KẾT LUẬN

Ứng dụng trí tuệ nhân tạo đang tạo ra bước đột phá trong việc dạy và học tiếng Anh, từ việc cá

nhân hóa lộ trình học tập, cải thiện kỹ năng nghe – nói – viết, đến hỗ trợ giáo viên nâng cao chất lượng giảng dạy. Trong bối cảnh thế giới không ngừng thay đổi, việc tích cực ứng dụng công nghệ, đặc biệt là AI, vào giáo dục không chỉ là xu hướng tất yếu mà còn là chìa khóa giúp người học Việt Nam nâng cao năng lực ngôn ngữ, bắt kịp thời đại số hóa toàn cầu. Với sự kết hợp hợp lý giữa AI và yếu tố con người, tương lai của việc học tiếng Anh sẽ trở nên thông minh, linh hoạt và hiệu quả hơn bao giờ hết.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Cambridge English. (2023). *Write & Improve with Cambridge*. <https://writeandimprove.com>
- ELSA Speak. (2024). *How ELSA helps learners improve English pronunciation with AI*. <https://elsaspeak.com>
- Grammarly. (2023). *AI Writing Assistance – Improving Grammar and Style*. <https://www.grammarly.com>
- OECD. (2021). *AI and the Future of Skills: Learning for a Digital World*. <https://www.oecd.org>
- Sun, Y., Zhang, Y., & Wang, L. (2020). *Artificial Intelligence in Education: Applications and Challenges*. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 17(1), 1–20. DOI: <https://doi.org/10.1186/s41239-020-0189-2>
- EdTech Magazine. (2022). *AI in Language Learning: How Technology is Changing the Classroom*. <https://edtechmagazine.com>